VALTUUSTOALOITE

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen yhteydenpidon pelisääntöjen laatiminen Ruokolahden kuntaan

Aloite

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Ruokolahden kunnanhallitus valmistelee kuntaan kirjalliset yhteydenpidon pelisäännöt luottamushenkilöiden, valtuustoryhmien, toimielinten puheenjohtajien, kunnan johdon, viranhaltijoiden ja työntekijöiden välille

Pelisääntöjen tavoitteena on turvata samanaikaisesti luottamushenkilöiden tiedonsaanti, poliittinen keskustelu ja demokraattinen vaikuttaminen sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden työrauha, valmistelun riippumattomuus, hyvä hallinto ja asiallinen kohtelu

Esitämme, että pelisäännöt tuodaan valtuustolle tiedoksi ja tarvittaessa hyväksyttäväksi viimeistään 31.12.2026.

Perustelut

Ruokolahden kunnan toiminnan tulee perustua selkeään työnjakoon, avoimuuteen, luottamukseen ja toisia kunnioittavaan toimintatapaan. Luottamushenkilöillä on keskeinen tehtävä kuntalaisten edustajina: he asettavat tavoitteita, tekevät päätöksiä, seuraavat toimintaa, nostavat epäkohtia esiin ja käyttävät lain sekä hallintosäännön mukaisia aloite-, kysymys- ja tiedonsaantioikeuksiaan.

Samalla on tärkeää turvata viranhaltijoiden ja työntekijöiden työrauha sekä valmistelun riippumattomuus Yksittäinen luottamushenkilö tai valtuustoryhmä ei ole viranhaltijan tai työntekijän esihenkilö eikä voi antaa työnjohdollisia määräyksiä, määrätä työjärjestystä, asettaa epävirallisia määräaikoja tai ohjata yksittäisen asian valmistelun lopputulosta ohi toimielin- ja esihenkilörakenteen

Ruokolahden hallintosäännön mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja käyttää kunnan päätösvaltaa. Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Hallintosäännössä on määritelty myös esihenkilöiden työnantaja- ja työnjohtotehtävät Toimintayksikön esihenkilö johtaa henkilöstön työtä, vastaa töiden ja työvuorojen suunnittelusta, työtehtävien jakamisesta, työhön opastamisesta sekä työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista. Näihin operatiivisiin kysymyksiin ei tule puuttua epävirallisella ohjauksella.

Selkeät pelisäännöt eivät rajoita luottamushenkilöiden oikeutta kysyä, keskustella, tehdä aloitteita, käyttää puheenvuoroja tai valvoa kunnan toimintaa. Ne varmistavat, että yhteydenpito tapahtuu tasapuolisesti, ennakoitavasti ja hyvän hallinnon mukaisesti.

Aloitteessa esitettävä valmistelutehtävä

Esitämme, että kunnanhallitus käynnistää valmistelun, jossa määritellään yhteiset menettelytavat ainakin seuraaviin asioihin:

- luottamushenkilöiden ja valtuustoryhmien tietopyyntöjen käsittelykanava, vastuuhenkilö ja tavoiteaika;
- tavallisen tiedustelun, virallisen tietopyynnön, selvityspyynnön ja poliittisen valmistelupyynnön erottaminen;
- periaate siitä, milloin yhteydenpito voidaan hoitaa suoraan viranhaltijan kanssa ja milloin se ohjataan kunnanjohtajan, hallintojohtajan, toimialajohtajan, esihenkilön tai toimielimen puheenjohtajan kautta;
- linjaus, ettei viranhaltijalle tai työntekijälle anneta suoria työnjohdollisia määräyksiä, tehtäväpyyntöjä, määräaikoja tai ratkaisun sisältöön liittyvää painostusta ohi toimielin- ja esihenkilörakenteen;
- menettelyt, joilla huoli valmistelusta, palvelutasosta, resurssien riittävyydestä tai hallinnon toimivuudesta voidaan nostaa esiin ilman henkilöön kohdistuvaa painetta;
- henkilöstöasioita, salassa pidettäviä tietoja, tietosuojaa ja keskeneräistä valmistelua koskevat käytännöt;
- toimielinten puheenjohtajien, kunnanhallituksen puheenjohtajan, kunnanjohtajan ja hallintojohtajan roolit epäselvien tai kuormittavien yhteydenpitotilanteiden käsittelyssä;
- perehdytys valtuutetuille, varavaltuutetuille, toimielinten jäsenille ja viranhaltijoille sekä pelisääntöjen seuranta esimerkiksi vuosittain kunnanhallituksessa.

Valmistelutapa

Esitämme, että kunnanhallitus valmistelee pelisäännöt yhteistyössä valtuustoryhmien puheenjohtajien, valtuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajiston, kunnanjohtajan, hallintojohtajan, toimialajohdon sekä henkilöstön edustajien kanssa.

Aloite ei kohdistu yksittäiseen henkilöön tai yksittäiseen tilanteeseen, vaan sillä pyritään vahvistamaan Ruokolahden kunnan hyvää hallintoa, toimivaa päätöksentekokulttuuria ja koko organisaation työrauhaa.

Ehdotus valtuuston jatkokäsittelyksi

Kunnanvaltuusto lähettää aloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi Ruokolahden hallintosäännön mukaisesti.

Ruokolahdella 5.10.2026 ~~15.6.2026~~

Ruokolahden Kokoomuksen valtuustoryhmä

Kari Kattainen